



ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΥΓΙΕΙΝΗΣ, ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ: ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΑΘΗΝΑ ΛΙΝΟΥ

Μ. ΑΣΙΑΣ 75
115 27 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ.: + 30210 –7462 089

FAX : + 30210 –7462 130

<http://www.epistat.gr>

gtouloum@med.uoa.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Μύθοι και πραγματικότητες για τις ηπατίτιδες Β και C και τον HIV: Αποτελέσματα της Εθνικής Μελέτης Υγείας Hprolipsis

Η Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, με επιστημονική υπεύθυνη την αναπληρώτρια καθηγήτρια κ. Τουλούμη Γιώτα και σε συνεργασία με όλες τις Ιατρικές Σχολές των Ελληνικών Πανεπιστημίων και τις μη κυβερνητικές οργανώσεις «Γιατροί του Κόσμου» και «PRAKSIS», οργάνωσε και υλοποίησε στο πλαίσιο της Πράξης «Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Προγράμματος Έλεγχου Ιογενών Ηπατιτίδων Β, C και HIV Λοίμωξης στο Γενικό Πληθυσμό και σε Μετακινούμενους Πληθυσμούς» και με συγχρηματοδότηση από κοινοτικούς (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους, την μελέτη **Hprolipsis**, την **πρώτη Εθνική Επιδημιολογική Μελέτη των λοιμωδών νοσημάτων** ηπατίτιδας Β (HBV), ηπατίτιδας C (HCV) και της HIV λοίμωξης.

Σκοπός

Η Hprolipsis στοχεύει (α) στη συλλογή έγκυρων δεδομένων για τη συχνότητα, τους παράγοντες κινδύνου και τις στάσεις και γνώσεις για τις ηπατίτιδες Β και C και τον HIV στο γενικό ενήλικο πληθυσμό καθώς και σε ευάλωτους πληθυσμούς (μετανάστες και Ρομά), (β) στην υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πληθυσμών στόχων (γ) στον εμβολιασμό των επίνοσων ατόμων των ευάλωτων πληθυσμών και (δ) στην ατομική συμβουλευτική και στη διασύνδεση των οροθετικών ατόμων με το δημόσιο σύστημα παροχής υγείας.

Αποτελέσματα

Στην Hprolipsis συμμετείχαν 6.000 άτομα από το γενικό πληθυσμό, 600 μετανάστες και 500 Τσιγγάνοι/Ρομά. Σε κάθε συμμετέχοντα πραγματοποιήθηκε ατομική συνέντευξη και κατόπιν συγκατάθεσης ελήφθη δείγμα αίματος, προκειμένου να ελεγχθεί για δείκτες ηπατίτιδας Β, ηπατίτιδας C και HIV λοίμωξης.

Τα μέχρι τώρα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι μετανάστες και οι Τσιγγάνοι/Ρομά ήταν πολύ μικρότερης ηλικίας συγκριτικά με το γενικό πληθυσμό. Οι μισοί Τσιγγάνοι/Ρομά δεν έχουν πάει καθόλου σχολείο. Αντίθετα, το εκπαιδευτικό επίπεδο του γενικού πληθυσμού και των μεταναστών ήταν αρκετά υψηλό, με τους περισσότερους να έχουν ολοκληρώσει 9 έτη εκπαίδευσης.



Μεγάλο ποσοστό και από τους 3 πληθυσμούς δήλωσε ότι αντιμετωπίζει δυσκολίες στην πρόσβασή του σε ιατρικές εξετάσεις και θεραπεία. Οι οικονομικοί λόγοι ήταν οι πιο συχνά αναφερόμενοι λόγοι μη πρόσβασης, ενώ σημαντικό φραγμό αποτελούσαν και οι κοινωνικοί λόγοι όπως η αδυναμία λήψης σχετικής άδειας από τη δουλειά, η μεγάλη λίστα αναμονής και η δυσκολία να κλειστεί ραντεβού. Λόγοι που σχετίζονται με τη μετανάστευση (όπως δυσκολία επικοινωνίας λόγω γλώσσας, έλλειψη νομιμοποιητικών εγγράφων και φόβος απέλασης) ήταν ιδιαίτερα σημαντικοί για τους μετανάστες, ενώ η έλλειψη εγγράφων ήταν σημαντική και για τους Τσιγγάνους/Ρομά.

Ενώ το επίπεδο γνώσης σχετικά με τους τρόπους μετάδοσης των ιογενών ηπατιτίδων και της HIV λοίμωξης ήταν σχετικά υψηλό στο γενικό πληθυσμό και τους μετανάστες (κυμαίνεται 60-62% για τον γενικό πληθυσμό, 48-63% για τους μετανάστες), υπάρχει μεγάλο ποσοστό παρανοήσεων και στους δύο πληθυσμούς, που μπορούν να οδηγήσουν σε αποκλεισμούς, περιθωριοποίηση και φόβο. Έτσι, 54-59% του γενικού πληθυσμού και 50-62% των μεταναστών πιστεύουν λανθασμένα ότι οι λοιμώξεις αυτές μπορούν να μεταδοθούν είτε με την καθημερινή κοινωνική επαφή, το φιλί, την κοινή χρήση οικιακών σκευών, κοινή χρήση τουαλέτας είτε με το τσίμπημα του κουνουπιού. Το επίπεδο γνώσεων στους Τσιγγάνους-Ρομά ήταν χαμηλό (35-45%), ενώ τα ποσοστά παρανοήσεων ιδιαίτερα υψηλά (76-78%). Σε όλες τις περιπτώσεις το επίπεδο γνώσεων είναι υψηλότερο σε άτομα υψηλότερου εκπαιδευτικού και κοινωνικο-οικονομικού επιπέδου.

Το ποσοστό των ατόμων με θετικό αντιγόνο επιφανείας (HBsAg –ηπατίτιδα Β) ήταν χαμηλό στο γενικό πληθυσμό (1,27%), αλλά αυξημένο στους μετανάστες (7,5%) και στους Τσιγγάνους/Ρομά (7,72%). Το ποσοστό των ατόμων με αντισώματα έναντι της ηπατίτιδας C ήταν χαμηλό στο γενικό πληθυσμό (0,73%) και τους Τσιγγάνους-Ρομά (1,39%) αλλά σχετικά υψηλότερο στους μετανάστες (3,5%). Ο επιπολασμός της HIV λοίμωξης ήταν χαμηλός και στους 3 πληθυσμούς (Γενικός πληθυσμός: 0,07%, Μετανάστες: 0,7%, Τσιγγάνοι-Ρομά: 0%). Ο επιπολασμός αντιγόνου επιφανείας στους μετανάστες φαίνεται να αντανακλά τον επιπολασμό της χώρας προέλευσής τους. Στους Τσιγγάνους-Ρομά, ο επιπολασμός ήταν ιδιαίτερα υψηλός σε περιοχές με κακές συνθήκες διαβίωσης (αμιγείς καταυλισμοί). Ανάμεσα σε αυτούς που βρέθηκαν με θετικό αντιγόνο επιφανείας ηπατίτιδας Β, οι περισσότεροι δεν το γνώριζαν (63,5%-77,0%). Τα ποσοστά αυτά ήταν ακόμη μεγαλύτερα ανάμεσα σε αυτούς που είχαν θετικό αντίσωμα έναντι της ηπατίτιδας C (66,7%-85,7%). Συνολικά, το ποσοστό των ατόμων που είχαν εξεταστεί στο παρελθόν για κάποιο από τα λοιμώδη αυτά νοσήματα είναι χαμηλό σε όλους τους πληθυσμούς (31%, 39,1% και 20,1% αντίστοιχα). Η πιθανότητα να έχει ελεγχθεί κάποιος ήταν μεγαλύτερη σε άτομα μικρότερης ηλικίας και σε άτομα με υψηλότερο εκπαιδευτικό και κοινωνικο-οικονομικό επίπεδο.

Συμπερασματικά, αυτό που απαιτείται είναι δράσεις και ανάπτυξη δομών για τη διευκόλυνση στη πρόσβαση, στην πρόληψη και τη θεραπεία, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες του κάθε πληθυσμού. Επίσης κρίνεται απαραίτητη η υλοποίηση κατάλληλων προγραμμάτων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, που να εστιάζουν κυρίως σε πληθυσμούς υψηλού ρίσκου, δεδομένου ότι η έγκαιρη διάγνωση έχει διπλά οφέλη: βελτιώνει τη υγεία των ανθρώπων που ζουν με ιογενείς ηπατίτιδες ή με τον HIV και ταυτόχρονα παρεμποδίζει τη μετάδοσή τους σε άλλα άτομα, γεγονός πολύ σημαντικό για τη δημόσια υγεία.

Για περισσότερες πληροφορίες: www.hprolipsis.gr

